

OD SZOMBATHELYU AŽ PO KŐSZEG POZDĹŽ POTOKA GYÖNGYŐS

Trasa prechádza cez nasledujúce obce: Gencsapáti – Szentkút → Perenye → Gyöngyösfalu → Csömötei-hegy → Kőszegdoroszló → Kőszeg
Hlavné pozoruhodnosti:

Gyöngyösfalu V časti obce Pöse sa nachádza kostol vysvätený na počesť Sv. Martina. Trojité vitrážové okno svätyne zobrazuje výjavy zo života Sv. Martina.
Lukáčsháza Cesta Sv. Martina prechádza v extraviláni obce, cez vinohrad Csömötei. Na kopci od roku 2010 stojí 12 m vysoká rozhľadňa zhotovená z červeného smreku.
Kőszegdoroszló Tunajší kostol Sv. Martina bol postavený v román-

skej dobe. Oltárový obraz znázorňuje blahoslavenie Sv. Martina namaloval rakúsky maliar Josef Rath v polovici 19. storočia.
Kőszeg Je starou povestou, že Sv. Martin hral dôležitú úlohu pri vyhnaní Turkov z mesta v roku 1532. Podľa starého záznamu sa skupina útočníkov už dostala do mesta, keď sa tu zjavila postava Sv. Martina, pričádzajúca na koni. So zobrazením postavy Sv. Martina sa stretávame v dvoch kostoloch mesta. Jeden z vitrážových okien kostola Srdca Ježišovho znázorňuje Sv. Martina pri odovzdaní polovice svojho plášťa žobrákovi. Osobitosťou je pokladnička Sv. Martina vyhotovená v Južnom Tirolsku, umiestnená vo vstupnej časti kostola Svätého Imricha.

POZDĹŽ HRANICE OD KŐSZEGU AŽ PO SOPRONHORPÁCS

Trasa prechádza cez nasledujúce obce: Ólmod → Horvátzsidány → Kiszsidány → Peresznye → Répcevis → Zsira → Und → Sopronhorpács
Hlavné pozoruhodnosti:
Ólmod Kostol Sv. Martina nachádzajúci sa na okraji obce je stredovekého pôvodu. Barokový oltárový obraz znázorňuje odovzdanie polovice svojho plášťa žobrákovi.
Peresznye Kresťanská zbierka Chorvátov žijúcich v Maďarsku - Výstava predstavuje cirkevnú kultúru a zvyklosti Chorvátov žijúcich v obci Gradište.
Répcevis Prvé údaje o kostole Sv. Ondreja pochádzajú z roku 1651. Dnešný kostol obce bol postavený v 18. storočí v barokovom slohu.

Na oltárovom obraze je znázornené blahoslavenie Svätého Ondreja.
Zsira Kaštieľ rodiny Rimanóczyovcov bol postavený v roku 1739, momentálne slúži ako sociálna ustanovizeň, jeho park je možné navštíviť na základe povolenia. Pozoruhodná je baroková kalvária nachádzajúca sa v cintoríne obce Salamonfa.
Und Kostol obce s prevažne chorvátskym obyvateľom bol postavený v roku 1750 a vysvätený na počesť Sv. Martina. Oltárna maľba pochádzajúca pravdepodobne z 19. storočia zobrazuje biskupa Sv. Martina.
Sopronhorpács Farský kostol vysvätený na počesť Svätého Petra a Pavla bol postavený v 12. storočí. Portál kostola pochádzajúci z roku 1230 je popredným stavebným dielom románskeho slohu na území Maďarska.

NA JUŽNOM OKRAJI KISALFÖLDU (MALEJ NÍŽINY)

Trasa prechádza cez nasledujúce obce: Egyházasfalu → Nemeskér → Pusztacsalád → Himod → Mihályi → Potyond → Bogyoszló → Sopronnémeti
Hlavné pozoruhodnosti:
Nemeskér Je jedným zo starodávnych centier evanjelickej cirkvi na západnom Zadunajsku. Tunajší evanjelický kostol bol postavený v roku 1732. Je pozoruhodný je kazateľnícky oltár zdobený drevenými sochami. Katolícky kostol vy-

svätený na počesť Sv. Ladislava bol postavený v roku 1739.
.Pusztacsalád Sochu Svätého Štefana stojacu na križovatke ulíc Fő u. a Petőfiho u. nechal postaviť v roku 1860 Ödön Széchenyi na počesť svojho slávneho otca, vlastenca Istvána Séchenyiho.

Himod Dávnejšie obec Himod a ostatné obce na okolí (Pusztacsalád, Csapod, Iván) patrili k územiu tzv. „Nagyerdő“ (Veľkého lesa). Plocha pôvodného lesa sa cez minulé stáročia značne znížila.

Mihályi najvýznamnejšou stavebnou pamiatkou obce je renesančno-barokový kaštieľ Dörtyovcov, ktorého predchodcu dal postaviť okolo roku 1560 Demeter Ládonyi.
Bogyoszló Tunajší rímskokatolícky kostol bol postavený v roku 1836 a posvätený na počesť Sv. Kozmu a Damiána. Hlavnú loď kostola vymaľoval v rokoch 1941-42 akademický maliar Gábor Döbrentey. Umelec narodený v Szombathelyi predstavuje národných svetcov na šiestich scénach. V ponímaní Döbrenteyho rad maďarských svetcov otvára Svätý Martin.

NAPRIEČ OBLASŤAMI TÓKÖZ A HANSÁG

Trasa prechádza cez nasledujúce obce: Szilsárkány → Rábapordány → Bágyogszovát → Kóny → Fehértó → Győrsövényház → Lébény → Károlyháza
Hlavné pozoruhodnosti:

Bágyogszovát Dnešná obec vznikla v roku 1950 spojením dvoch obcí, Bágyoga a Szováta. V obci Bágyog v roku 1768 dal biskup Ferenc Zichy postaviť nový kostol s využitím zachovalých častí starého kostola. Jeho projektantom bol architekt Menyhért Hefe. Maľba hlavného oltára kostola znázorňuje blahoslavenie Sv. Martina. Odporúča sa aj návšteva múzea miestnej histórie nachádzajúceho sa v blízkosti kostola.

Kóny Obec sa nachádza pri stretnutí regiónov Rábaköz a Hanság. Juž-

ne od obce v dôsledku ťažby rašeli-ny sa vyvinula charakteristická oblasť jazier. Trasa pútnickej cesty vedie v blízkosti týchto jazier.
Fehértó Oblasť jazera Fehértó (Biele jazero) nachádzajúcej sa v blízkosti obce patrí do Chránenej krajiny oblasti Národný park Fertő-Hanság. Nachádza sa tu jedinečné rastlinstvo a vtáctvo.
Győrsövényház Tunajší kostol sv. Jána Krstiteľa bol postavený v roku 1720.
Lébény Tunajší opátsky kostol Svätého Jakuba postavený na prelome 12. a 13. storočia je jedným z najvýznamnejších stavieb románskej doby na území Maďarska. Obec je dôležitou zastávkou aj Pútnickej cesty Svätého Jakuba.

CEZ SZIGETKÖZ DO BRATISLAVY

ÚSEK CESTY VEDÚCA DO OBCE PANNONHALMA

Na ceste SVÄTÉHO MARTINA

od Szombathely
až po Bratislavu

Trasa prechádza cez nasledujúce obce a mestá: → Kimle → Mária-kálnok → Halászi → Feketerdő → Dunakiliti → Rajka → Pozsony

Hlavné pozoruhodnosti:

Mária-kálnok Pútnické miesto. Súčasná pútnická kaplnka bola postavená v roku 1847.

Halászi Jeho kostol vysvätený na počesť Sv. Martina bol postavený v roku 1755. Na obraze - kompozícii - jeho hlavného oltára je vidieť zázraky Sv. Martina.

Dunakiliti Rodákom obce bol Batthyány Strattmann László, blahoslavený v roku 2003.

Rajka Prvý kostol obce, vysvätený na počesť Sv. Martina bol postavený v 13. storočí. Jeho vežu postavili na základy strážnej veže pochádzajúcej z rímskych dôb. Budova získala svoju dnešnú podobu v dobe baroku.

Bratislava Dóm Sv. Martina už stáročia je miestom konania kultúrnych, cirkevných a spoločenských udalostí. V rokoch od 1563 až 1830 tu boli korunovaní maďarskí králi, a vrátane s Mária Teréziou tu korunovali celkovo 11 kráľov a 8 kráľovien. V južnej lodi kostola je vidieť sochu Georga Raphaela Donnera znázorňujúcu Sv. Martina na koni a žobráka. Na piedestáli sochy bola dňa 11. novembra 2007 umiestnená bronzová stopa nohy Sv. Martina – symbol cesty Via Sancti Martini.

Od bratislavského Dómu Sv. Martina sa začína Via Insula Magna, vedúca cez Žitný ostrov, ktorá je súčasťou Cesty Sv. Martina. (Bližšie informácie o tejto trase môžete nájsť na stránke: www.viasanctimartini.webnode.sk)

Trasa vedúca zo Szombathelyu do Bratislavy má odbočku na Pannonhalmu v blízkosti obce Rábacsanak. Značenie odbočujúcej trasy je žlté +, a potom žltý pásik. Trasu je možné prejsť za 2 až 3 dni. Trasa prechádza cez nasledujúce obce: Rábacsanak → Egyed → Árpás → Mórchida → Tét → Győrszemere → Felpéc → Sokorópátka → Ravazd → Pannonhalma

Hlavné pozoruhodnosti:

Árpás Kostol Svätého Jakuba bol postavený v 13. storočí na ploche nazývanom Dombföld ležiacej medzi riekami Rába a Marcal. Rímnia tu mali postavenú cestu, ktorá spájala Savariu s Arrabonou (t.j. mestá Szombathely a Győr).

Ravazd Dnešný kostol Sv. Martina bol postavený v rokoch 1802 až 1821. Studňa kráľa Bélu - podľa legendy Béla IV. sa tu zastavil na odpočinok

v roku 1241 pri úteku pred Tatármi. **Pannonhalma** Zákklady kláštora benediktínov položil knieža Gejza a budova bola vysvätená na počesť Sv. Martina za panovania kráľa Štefana. Opátstvo bol zapísaný na zoznam Svetového kultúrneho dedičstva vedený organizáciou UNESCO v roku 1996. Pannonhalma je dôležitou zastávkou aj Európskej kultúrnej cesty Sv. Martina.

Účastníci, ktorí chcú pokračovať z Pannonhalmu smerom na Lébény a Bratislavu, si môžu zvoliť na to aj Cestu Svätého Jakuba. Dve cesty sa stretnú pri obci Lébény, ba okrem toho v určitej dĺžke ešte aj spolu pokračujú. (Bližšie informácie o trase cesty Svätého Jakuba môžete nájsť na stránke: <http://www.szentjakabut.hu>)

Európska kultúrna cesta Sv. Martina spája mesto Szombathely s francúzskym Toursom. K „hlavnej trase“ dlhej zhruba 2500 km sa pripája trasa vedúca do Bratislavy dlhá takmer 200 km. Trasa na prvých troch kilometroch je „historickou turistickou cestou“ predstavujúcou pamiatky Sv. Martina v meste Szombathely. Na území mesta (od studne Sv. Martina až po Kalváriu) smer cesty ukazujú nášlapné kamene. Značenie turistickej trasy medzi Szombathelyom a slovenskou štátnou hranicou: žltý pásik. Pre dobrú orientáciu na trase slúžia smerové tabule a informačné tabule s mapou, umiestnené na viacerých miestach.

Vychádzajúc od kostola Sv. Martina v Szombathelyi, postupujúc na historickej trase príde-me k vršku Kalvárie, kde sa začína turistický chodník cesty Sv. Martina.

Vydavateľ:
Savaria Turizmus Nonprofit Kft.
Szombathely, Király u. 1-3.

2016
Szent Márton
Szombathely
www.szentmarton.hu

Szent Márton Európai
Kulturális Útvonal
www.viasanctimartini.eu

Via
Sancti
martini